

Arbeidsdepartementet
Ved Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref:

Oslo, 04.03.2010

Kommentarer til ekspertgrupperapport vedrørende sykefravær

I forbindelse med ekspertgrupperapporten vedrørende tiltak for reduksjon i sykefravær, vil Norges Lastebileier-Forbund (NLF) og Norges Taxiforbund (NT) herved komme med en felles uttalelse om de vanskeligheter noen av forslagene vil føre til for de mange småbedriftene i våre næringer.

NLF og NT er positive til at Arbeidsdepartementet vurderer nye mulige tiltak som vil kunne redusere sykefraværet. Mange av ekspertgruppens forslag til tiltak er imidlertid svært vanskelig gjennomførbare og vil føre til økte kostnader for arbeidsgivere i våre forbund. I ekspertgruppens innstilling er det en klar målsetning om at gradert sykemelding skal bli hovedregelen ved sykefravær. Det kan nok være et gunstig og riktig virkemiddel når det gjelder store bedrifter, men for våre småbedrifter er dette ikke veien å gå.

Det er hovedsakelig to grunner til at forslagene til ekspertutvalget rammer våre næringer uheldig. For det første består næringen av mange små bedrifter med begrensede ressurser og økonomi. De fleste av NLF sine om lag 4000 medlemsbedrifter og NT sine nær 5000 medlemmer har en til to ansatte. For det andre gjør selve sjåføryrket det svært vanskelig å jobbe delvis og å tilrettelegge for alternative arbeidsoppgaver.

Ekspertgruppen foreslår å dele inn sykefraværsforløpet i tre faser, der den arbeidsgiverfinansierte sykmeldingsperioden forkortes fra 16 til 10 dager, samtidig som antallet egenmeldingsdager utvides fra 3 til 10.

Fra dag 11 til 8 uker dekker folketrygden sykepengene og i denne perioden skal det utarbeides oppfølgingsplaner og holdes dialogmøter. Dette er en administrativ stor byrde for våre næringer. Mange av arbeidsplassene består av arbeidsgiver selv og et fåtall ansatte. Når en ansatt blir syk krever dette fra før gjerne ekstra arbeidsinnsats fra arbeidsgiver, og man har ingen administrasjon som kan utarbeide oppfølgingsplaner og holde møter.

Etter 8 uker skal sykemeldinger som hovedregel være gradert, selv om dette krever omfattende tilretteleggingstiltak fra arbeidsgivers side og innebærer vesentlige endringer i arbeidsoppgaver for arbeidstakeren. For å gi et tydelig insentiv for bruk av graderte sykemeldinger begrenses

folketrygdens refusjon av sykepenger til maksimalt 80 %. Dette innebærer at arbeidsgiver må betale 20 % av sykelønnen i de tilfeller gradert sykemelding ikke kan gjennomføres. I våre næringer vil dette være situasjonen i de fleste tilfeller. Det hjelper lite med incentiver når alternative arbeidsoppgaver ikke finnes eller deltidsarbeid ikke er mulig. I en liten bedrift, med en til to sjåførere, er det opplagt at alternative sysselsettingsområder er svært begrenset. Videre er det ofte slik at langtidssykemeldte ikke har lov til å kjøre, enten på grunn av sykdommen direkte eller på grunn av medisiner. Forslaget slår derfor svært uheldig ut for våre bedrifter. Ekspertutvalget mener at redusert arbeidsgiverfinansiert periode fra 16 til 10 dager gjør at de samlede utgiftene holdes tilnærmet uendret. For den småbedrift som rammes kan imidlertid de økonomiske konsekvensene være dramatiske.

Dersom for eksempel en drosjesjåfør med 240 000 i lønn, blir langtidssykemeldt og mister kjøreseddelen, vil arbeidsgiver måtte betale kr. 40 000 (pluss feriepenger, arbeidsgiveravgift ol.) de siste 10 månedene av det første året. For små bedrifter vil en slik sykemelding utgjøre en vesentlig andel av de totale lønnsutgifter. Det eksisterer i dag en egen frivillig forsikringsordning mot ansvar for sykepenger i arbeidsgiverperioden for små bedrifter. Ekspertgruppen anbefaler at denne ordningen utvides. Med de foreslåtte tiltakene vil denne forsikringen være helt nødvendig for våre bedrifter og spørsmålet blir hvor mye en utvidet forsikring vil koste. Dagens premiesats for de 16 første dagene er 1,4 % av de samlede lønnsutbetalinger.

En ytterligere konsekvens av ekspertgruppens forslag vil dessverre være at vi blir tvunget til å bli mer forsiktige med å ansette personer med høyere fraværskisiko.

Ekspertgruppen skriver i sin oppsummering at det er hevet over enhver tvil at reduksjon i lønn ved sykefravær reduserer det totale sykefraværet, men at reduksjon også kan oppnås med andre tiltak. Andre tiltak som det her siktes til, krever imidlertid at arbeidstager delvis kan utføre sitt arbeid eller gis alternative arbeidsoppgaver. Som påpekt ovenfor er dette svært vanskelig og i mange tilfeller ikke mulig i våre næringer. NLF og NT er av den oppfatning at endringer i sykelønnsordningen heller bør gjøres i retning av karensdager og lavere sykelønn og foreslår derfor at det innføres 1 karensdag og 80 % sykelønn. Som ekspertgruppen påpeker er dette tiltak som virker, noe som også underbygges ved å sammenligne sykefraværet med andre europeiske land som har slike ordninger.

Norges Taxiforbund

Norges Lastebileier-Forbund

Wiggo Korsnes
direktør

Olav Slaatsveen
Adm direktør